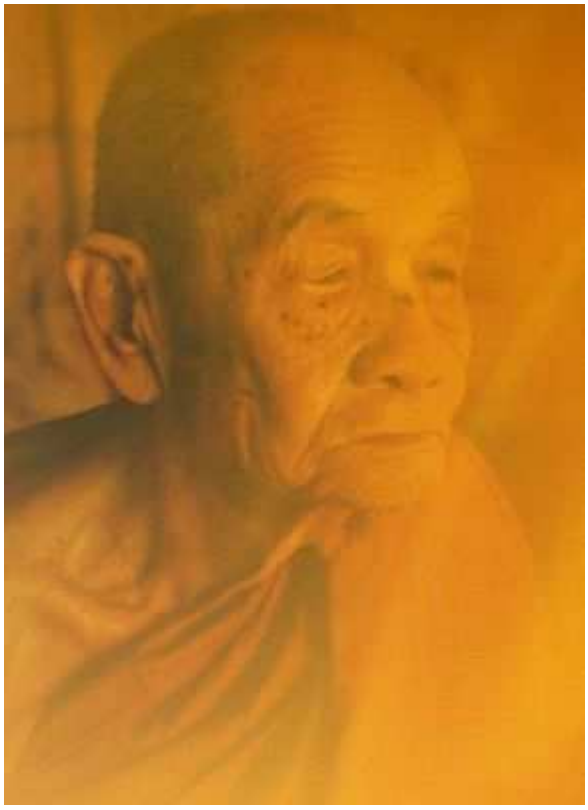

เรื่องบุตรเศรษฐีชื่อเขมกะ

เขมกะเป็นนักเลงเจ้าชู้ ถูกจับถึง ๓ ครั้ง

ดังได้สดับมา นายเขมกะนั้นเป็นผู้มีรูปสวย. โดยมากหญิงทั้งหลายเห็นเขาแล้ว ถูกราคะครอบงำ ม่สามารถดำรงอยู่ตามภาวะของตนได้. แม้เขาก็ได้เป็นผู้ยินดียิ่งในปรทารกรรม เหมือนกัน

ต่อมาในเวลากลางคืน พวกราชบุรุษจับเขานำไปแสดงแด่พระราชา. พระราชามิได้ตรัสอะไรกะเขา ด้วยดำริว่า ‘‘เราละอายต่อมหาเศรษฐี’’ แล้วรับสั่งให้ปล่อยไป. ฝ่ายนายเขมกะนั้น ก็มิได้งดเว้นเลย. ต่อมา (อีก) พวกราชบุรุษก็จับเขาแล้วแสดงแด่พระราชาถึงครั้งที่ ๒ ที่ ๓. พระราชบุรุษก็รับสั่งปล่อยเช่นเคย. มหาเศรษฐีทราบเรื่องนั้นแล้ว พาเขาไปสำนักพระศาสดา กราบทูลเรื่องนั้นแล้วทูลว่า ‘‘ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ ขอพระองค์โปรดแสดงธรรมแก่นายเขมกะนี้’’

พระศาสดาทรงแสดงโทษแห่งปรทารกรรม

พระศาสดาตรัสสังเวคกถาแก่เขาแล้ว เมื่อจะทรงแสดงโทษในการเสพภรรยาของคนอื่น ได้ทรงภาษิตพระคาถาเหล่านี้ว่า :-

‘‘นระผู้ประมาทชอบเสพภรรยาของผู้อื่น ย่อมถึงฐานะ ๔ อย่างคือ : การได้สิ่งที่มิใช่บุญ เป็นที่ ๑ การนอนไม่ได้ตามความปรารถนา เป็นที่ ๒ การนินทา เป็นที่ ๓ นรก เป็นที่ ๔. การได้สิ่งมิใช่บุญอย่างหนึ่ง, คติลามกอย่างหนึ่ง, ความยินดีของบุรุษผู้กลัวกับด้วยหญิงผู้กลัว มีประมาณน้อยอย่างหนึ่ง, พระราชาย่อมลงอาชญาอันหนักอย่างหนึ่ง,

เพราะฉะนั้น นระไม่ควรเสพภรรยาของคนอื่น’’

บุรพกรรมของนายเขมกะ

ถามว่า ‘‘ก็บุรพกรรมของนายเขมกะนั้น เป็นอย่างไร ?’’

แก้ว่า ‘‘ดังได้สดับมาในสมัยของพระพุทธเจ้าพระนามว่า กัสสป เขาเป็นนักมวยที่เก่งที่สุด ยกธงทอง ๒ แผ่นขึ้นไว้ที่กาญจนสถูปของพระทศพลแล้ว หญิงที่เหลือเห็นเราแล้วจงกำหนัด’’ นี้เป็นบุรพกรรมของเขาด้วยประการฉะนี้. เพราะฉะนั้น หญิงคนเหล่าอื่น เห็นเขาในที่เขาเกิดแล้วจึงไม่สามารถเพื่อจะดำรงอยู่ตามภาวะของตนได้ดังนี้แล